

DÉLVIDÉK

Verseczi társadalmi és közművelődési vegyes tartalmú hetilap.

Versecz és vidéke magyar nyelvterjesztő egyesületének hivatalos közlönye.

Szerkesztőség: Versecz, Laktanya-utca 1054. szám — ide intézendő a lap szellemi részét érdeklő minden küldemény és levelezés. A szerkesztőség számára a levelek és egyéb írásbeli közlemények különben özv. Kirchner-né felvételi és rendelő irodájában (az Andrásy-sétány és iskola-utca sarkán lévő Kádics-féle házban) is átvételnek.
Előfizetési díj: Negyedévre 1 frt. 25 kr. — Félévre 2 frt. 50 kr. — Egész évre 5 frt.

Egyes szám ára 10 kr.

Felelős szerkesztő: Perjessy Lajos.

Kiadó-hivatal: Kirchner-féle könyvnyomda Verseczen — ide intézendők a kiadó-hivatalt illető előfizetések, hirdetések és felszólamlások.

Hirdetési díj: A hirdetésekért járó díj jogutányosabban számítatik. — Bélyegdíj minden beiktatásért 30 kr. — A nyílt térben egy sor 10 kr. — A hirdetésekot kérjük pontosan délig beküldeni.

XII. évfolyam

Vasárnap 1903. évi június 7-én.

23. szám.

Torontál és Temes tanítószághoz.

A „Délmagyarországi Tanítóegylet“ ez évi nagygyűlését folyó évi augusztus hó 3., 4. és 5-én Nagybecskerekken fogja megtartani. A helyi bizottság ez alkalomból „Művészet a gyermekéletben“ címmel kiállítást rendez.

Ennek a kiállításnak tárgyai lesznek a 4–15 éves gyermekek játékszerei és játékszerek, a gyermekek számára termelt képes vers- és mesekönyvek, az iskola művészi díszítésére termelt iskolai falitablák és a művészi nevelésre vonatkozó irodalmi művek.

Itt az ideje annak, hogy az elméleti fejtegetések tengerözönéből kivezzünk a gyakorlatiasság „terra ferma“-jára, hogy már egyszer valahára gyakorlati uton is bepillantassunk a gyermek lelki világába és abba, mily eszközökkel támogatják a szülők és az iskola a gyermek játékosztónét, művészi alkotásvagyát.

Czélja ennek a kiállításnak, hogy a gyermek lelkét idomító tanítóvilágot bevezessük a gyermeki szellem művészi tevékenységének titkos műhelyébe, abba a műhelybe, hol a gyermek az ő szívet megdobogtató benyomásokat külsőleg nemcsak szóval kifejezni, hanem rajz és tárgyformálás által látható és tapintható alakba is önteni igyekszik; hogy lássák a tanítók, mivel szeret a gyermek leginkább foglalkozni, mi a gyermeknek nemzeti, helyi és családi miliője és egyéni hajlama: hogy megismerhessék a gyermeklélek azon ősterepét, mely a gyermekben mint primitív rajzoló, festő, szobrász, építész, játéktárgyformáló s teremteni vágyó ezermester minden nap számos változataiban megnyilatkozik.

Első alkalom lesz ez a kiállítás hazánkban arra, hogy a művészi nevelés eszméjének gyakorlatias módon tegyünk szolgálatot.

Az indítás, a kezdés újabb motivummal van hivatva növelni hervadhatlan érdemeit annak az egyesületnek, mely immár egy emberöltőn keresztül hazafias lelkesedéssel szolgálja a nemzeti közoktatás ügyét, s a körüle kifejtett derekas munkásság által szavának súlyt s nevének tekintélyt vivott ki.

Ennek az egyesületnek égisze alatt

megkezdett munkánkhoz kérjük az egyesület tagjainak ügybuzgó támogatását.

Torontál és Temes tanítószághoz legyen munkás részese a pedagógiai reformok ezen kiváló uttörésének, melyet a külföld legjobb erői, pedagógusai és tudósai lázas tevékenységgel sietnek diadalra juttatni.

A „Délmagyarországi Tanítóegylet“ is fog e téren sikereket elérni, mert bizton reméljük, hogy tagjai készséggel fogadják felhívásunkat s a művészi nevelés érdekében fáradozva buzdítóként fog rájuk hatni az egyet zászlójára irt jelige: „Bátran, gondosan és Istenben bizva — előre!“

* * *

A képes vers- és mesekönyveket, az iskolai falitablákat s a művészi nevelésre vonatkozó irodalmi műveket az illető kiadó vállalatok fogják beküldeni. A gyermekek játékszereit és játékszereit Temes- és Torontálmegye óvodái, tanítói, tanárai és tanintézetei legyenek szívesek összegyűjteni s a gyűjteményt hozzánk beküldeni.

A rajzok és játéktárgyak gyűjtésmódja következő:

Az óvodában. Iskolai könyvtár nagysága papíros és tompára faragott rajzont oszt ki az óvodára a gyermekek között, s felszólítja őket, hogy arra rajzoljanak. A gyermekek a lapot betöltik firkával vagy felismerhető tárgyak, emberek állatok stb. rajzával. A rajz átvételekor az óvodó felírja a lap felső jobb sarkára a gyermek nemét (fiú vagy lány) és évszámát, azután a felismerhetlen rajzrészekre nézve megkérdi a gyermektől, hogy mi az s a nyert választ — bármily furcsának tünjék is az fel — a rajz mellé írja. A felismerhető rajzok mellé jelzés nem szükséges. A rajzlap hátlapján az illető község s a gyűjtő neve megjelölendő. Ha az óvoda ezt a munkát még egyszer vagy kétszer megismétli, már elég rajz áll rendelkezésre. A játékszerek a nem törékeny természetűeket (papír, pamuk stb. alakításokat) a rajzgyűjteménnyel együtt becsomagolva elküldi az óvodó a helyi bizottság címén és terhére Nagybecskerekre. Az óvodó tartózkodik a gyermekeknek utbaigazítást adni s még inkább rajzukba belekorrigálni, mert csak így fogják azok a gyermek lelki tevékenységét hamisítatlanul bemutatni.

A népiskolában. Az első és második osztályban a tanító úgy jár el, mint fentebb az óvodánál láttuk. A papíros lehet nagyobb annál, mint azt az óvodánál kívántuk, bárha az egyöntetűség az óvodánál használt nagyság mellett szól. Itt erre a célra lehet két alkalommal (fél-fél óra alatt) foglalkoztatni a gyermekeket. A harmadik és negyedik osztályban felszólítja a tanító a gyermekeket, hogy otthon rajzolják le azt, a mi neki gyönyörűséget okoz, a mit leginkább szeretnek rajzolni. De óvva inti őket, hogy papírosan látott rajzokat ne utanozzanak, hanem csak oly dolgokat rajzoljanak, a mikre emlékeznek, vagy a miket mindennap láthatnak. A behozott rajzokra a tanító felírja a gyermek nemét és korát, hátlapjára pedig az illető község és gyűjtő nevét. — Az iskolában pedig szakítson egy órát arra, hogy a gyermekekkel illusztrációt készítsen. A

tanító elmond egy könnyű, rövid mesét, (péld. A róka és a holló stb. vagy az illető községben a gyermekeket megható, vagy megnevetető esetet), azt egy-két gyermek által elismertetelti s azután felszólítja őket, hogy rajzolják le (illusztrálják) két vagy három képben, annyiban, a hányban a mesét könnyebben megérthetővé tehetik. Alkalmat kell adni nekik, hogy otthon még egyszer neki feküdhessenek az illusztrálásnak, másodsor már jobb rajzokat fognak készíteni.

A 11 és 12 éves gyermekeknek, tehát a népiskola 5-ik és 6-ik, a polgári fiú- és leányiskola és a középiskola 1-ső és 2-ik osztályának gyermekeinél a követendő eljárás ugyanaz úgy rajzban, mint az illusztrálásban. A tanító nem mulasztja el figyelmeztetni a gyermekeket, hogy kiki a saját lelkéből merítsen s egyedül az őt környező természetben keresse tárgyait. Kerülje tehát a képek, a rajzok s az ugynevezett rajz-minták utánzását.

Az illusztrációk itt lehetnek olyanok, mint például: Hogyan fogott a huszár ellenséget, a szegény kosárfonó és hét gyermeke, Jancsika és Juliska, stb.

A 13, 18 és 15 éves gyermekektől, tehát a polgári és középiskolák 3., 4. és 5-ik osztályainak növendékeitől gyűjtsék össze a tanárok azokat a rajzokat, melyeket a gyermekek szabadon, az iskolai előírástól egészen menten, saját gyönyörűségükre emlékeztetőül vagy természet után rajzoltak, vázoltak.

A 11 éves gyermektől kezdve a lap jobb sarkára a kor, aljára pedig a gyermek, az intézet, és a szíves gyűjtő neve vezetendő.

A gyűjtőknek a rajzba való belekorrigálása minden vonalon ki van zárva. Ne aggassza a gyűjtőt sem a rajz primitív volta, sem annak esetleges tisztatlansága.

A játéktárgyakra nézve pedig kérjük a gyűjtőket, hogy a legprimitívabb munkát is foglalják be gyűjteményükbe, mert nincs az a legkisebb s legkezdetelegesebb alakítás, melynek a gyermek munkaosztónének vizsgálásánál nagy becsé ne volna. Terjedjen ki tehát a gyűjtés a szájdorombtól, a fűzfasiptól, a csizok- és kukoricaszárból alakított hegedűtől kezdve fel egész a teljes szerkezettel bíró s szél által mozgásba hozható szelmalomig; terjedjen ki a gyűjtés az agyagból, papírból, szalmából, a növények száraiból alakított tárgyakra, a gyermek közvetlen közelében feltalálható házi eszközök utanzataira, a gyermeknek kedves játéktárgyakra, a magának és környezetének feldíszítésére formált virág- és szalmafüzérekre, a harcias hajlamra valló s a békés munkára vonatkozó tárgyak száz meg száz alakítására stb.

Itt is fontos a gyermek nemének és életkorának megkülönböztetése, mit ugy lehetne eszközölni, hogy a gyűjtő a tárgyakat megszámozni s a gyűjtemény kimutatásában sorolni a szükséges adatokat.

A gyűjteményeket szíveskedjenek a gyűjtők gondosan becsomagolni s a „Délmagyarországi Tanítóegylet“ nagy- és közgyűlését rendező helyi bizottság terhére, Nagybecskerekre, f. évi július hó 15-ig beküldeni.

A kiállító bizottság nevében hazafias üdvözléssel

Nagybecskerek, 1903. június hó 3-án.

Streitman Antal,
biz. elnök.

NAPI HIREK

Diszoklevél átadás. A verseczi kiállítási bizottság Seemayer János kir. tan. orsz. gyűl. képviselőnek, mint a kiállítás elnökének, f. hó 11-én fogja átnyújtani a diszoklevelet. Délután a vasutnál fogja üdvözölni a bizottság a megérkező volt elnököt; a diszoklevelet 5 órakor nyújtják át, este 8 órakor áldomást tartanak a városkerti vendéglőben.

Áthelyezés. Az igazságügyi miniszter Páthy János fehértemplomi törvényszéki albirót, Waldherr József áll. főreáliskolai tanár vezét az oraviczai kir. járásbírószághoz helyezte át.

Eljegyzés. Binder Otto m. kir. honvéd hadnagy, Pünkösöd első napján váltott jegyet Reif Olga kisasszonnyal, Reif Vendel oraviczai társasági főerdész leányával.

Halálozás. Bernácsky Géza verseczi előkelő polgár, törv. hat. biz. tag, a verseczi önk. tűzoltó-egylet tiszteletbeli főparancsnoka, élete évében a mult kedden hosszabb szenvedés után elhunyt. A boldogult mint rendkívül agilis ember, különösen tűzoltóságunk szervezése érdekében tett nagy szolgálatakat. Több mint 20 éven át volt ezen mintaszerű intézményünknek egyik vezérembere. Halálát megtört szívű neje, szül.: G e t t m a n n Ottilia úrnőn kívül kiterjedt és előkelő rokonság gyászolja. Áldás és béke hamvaira.

Érettségi vizsgálatok. Állami főreál iskolánkban a szóbeli érettségi vizsgálatok az újabb megállapodások szerint f. hó 12. és 13-ik napján fognak megtartatni. A vizsgálatokon Nátafalussy Kornél kir. tan. tankerületi főigazgató nem fog megjelenni, helyettesítésével a kultuszminiszter Dr. D a r v a y Mór központi szolgálatára berendelt középiskolai igazgatót bízta meg.

Meghívó iskolai ünnepélyre. A helybeli m. kir. áll. főreáliskola f. hó 8-án, mint I. Ferencz József királyunk megkoronáztatása évfordulóján iskolai ünnepélyt rendez, melyre a t. cz. szülőket és tanúgy barátokat az igazgatóság ezennel tisztelettel meghívja. Az ünnepély mely az intézet tornacsarnokában 10 órakor veszi majd kezdetét, következő műsorral fog lefolyni: 1. Megnyitó, mondja az igazgató. 2. Torna-induló, éneklí az ifjusági vegyeskar. 3. Jeltetés az önképzőkör ez évi működéséről, felolvassa Adler Endre titkár. 4. Magyar népdalok, előadja Fiátovics Péter, harmóniumon kísérí König István. 5. A lengyel anya, szavalja Kozáry Oszkár. 6. Mammon varazspalotaja, nyitány; előadja az ifjusági zenekar. 7. Királydal, éneklí az ifjusági vegyeskar. 8. Rakóczy Petőfítől, szavalja Olasz Balint. 9. Magyar népdalok, előadja az ifj. zenekar. 10. Palyaművek bíralása és jutalmazása, végzi Kovalik János tanár, mint az önképzőkör vezetője. 11. Hajósdal, éneklí az ifj. vegyeskar. 12. Starhemberg-induló, előadja az ifj. zenekar.

A városi polg. leányiskola jun. 8-án a reggeli 9 órai ünnepélyes szent mise után „koronázási emlékünnepélyt“ rendez alábbi műsorral: 1. Hymnus, előadja az ifjuság. 2. A honleány, R-től, szavalja Dergán B. I. polg. o. t. 3. Alkalmi beszéd, előadja Szentmihályi S. IV. o. t. 4. Királydal, éneklí a III-ik o. 5. Ha imádkoztok, P. L.-től, szavalja Pál T. II. o. t. 6. Királyhymnus, éneklí a IV. o. 7. Magyarország királyához, L. G.-től, szavalja Szekosán V. III. o. t. 8. Szózat, előadja a tanuló ifjuság.

A bécsi es. és kir. konzuli akadémia tanárai közül Dr. Stocka Tankréd, Dr. Kohatsch R. Bloccsiszavsky J. (prefektus) és Dr. Krasny A. tanárok, Adamkiewicz Gy., Georgovich M., Gyika Gy., Herzfeld I., Miklós T., Schémpeter H., Thimczink M., Wurzian Gy., Csaky I. gr., Hein R. br., Lukes R., Potucek J., Prochnick E., Stadler F., Lembek J. gr., Tahy L., Vrbanc M., Cudic L., Czerwenka W., Edl T. és Radimsky V. növendékek, és Mága J. keresk. és iparkamai titkár kíséretében a mult csütörtökön éjjel városunkba érkeztek és a Glückmann-féle szállodában helyezkedtek el. A vasutnál több verseczi kereskedő élén Mark Antal v. tanácsos üdvözölte a vendégeket, kik pénteken d. e. egész nap tartó szakadó záporban megzemlélték a helybeli jelentősebb gyárakat és ipartelepeket, u. m.: Zoffmann Sandor mintaszerű sörgyárat és borpinczeit (a tulajdonos gazdag reggelivel kedveskedett a vendégeknek), a Baruch-féle szárnyas hízalót, a Baimel és Basch „Ünió“ keményítőgyárat, a Neukomm és Szeidl-féle gépgyárakat, az Adler-féle gőzmalom és a vidéken párját ritkító szép fürdőt.

Délben a város adott a vendégek tiszteletére bankett-et a Glückman-Milieker-féle vendéglőben, hol a szokásos tósztok hangzottak el. D. u. a Staub Fierz-féle „Svájci borpinczet“ tekintették meg, este a helybeli gyárosok és iparosok rendeztek közvacsorát a vendégek tiszteletére, kik a tegnap reggeli vonattal Bazias-felé tovább utaztak. Tiszta szép városunk és ipartelepeink igen tetszetek a kirándulóknak, kik meleg hangon mondták köszönetet a magyaros, szives vendéglátásért.

Park ünnepély. A helybeli „Vöröskereszt-egylet“, mint azt már lapunk előző számaiban többször említettük ma délután nagyszabású ünnepre készül szép városkertünkben. Az ünnep műsora a következő leend: 1. D. u. 4 órakor a jótékonycélú bazar megnyitása, sőtahangverseny. Az egyesület a közönség szórakoztatására három árusító sátozt állít fel. Mindenütt városunk szép leányai fogják a sört, szivart, levelezőlapot, confettit, és süteményt a közönségnek árusítani. A rendezőség nagyon helyesen azt az intézkedést tette, hogy a tulajdonságos áremeléseket kerülni fogja. D. u. 1/2 órákor a tornaegyesület a láblabda játékot mutatja be a volt kiállítás területén. 2. Este 9 órakor műkedvelői előadás a vendéglői helyiségben. Az előadás műsora: I. (Magyar) 1. Kuruczdalok, előadja Nocker J. 2. Jolánta. Vigjáték egy felvonásban. Irta: Hercegz Ferencz. Személyek: Radványi Jenő író, Navratil J. Margit felesége, Kleszky M. k. a. Farkas, őrnagy, Bernatsky A. Szobaleány Kleszky V. k. a. 3. Kettős „Carmen“ operából. Figiert F. k. a., Nocker J. II (Német) 1. Komikus terzett. Előadja Navratil J., Bernácsky A., Radó R. 2. Szavaltat, előadja Dajkovics C. 3. Kettős. Előadja Klevetay E. k. a. és Jellásich O. 4. Magajelenet. Előadja Dajkovics J. A rendezőség a műsor változtatásának jogát fenntartja. Este 10 órakor táncmulatság; — a vendéglői helyiségben cigányzenekar, a park közepi köröndjén a városi zenekar közreműködésével. Belépti díj: Az egész ünnepélyre 2 kor., a városkert területére (egyszeri érvénynyel) 50 fill. A táncmulatságra 1 kor. Megemlítjük végül, hogy a vöröskereszt-egylet felülízetéseket csakis az általa felállított sátrakban fogad el. Az ünnepélyre nagyban készült városunk intelligenciája s őszinte szívvel kívánjuk, hogy a rendezők fáradhatatlan buzgalma a jól megérdemelt siker koronázza.

Tíz éves találkozó. Lélekemelő ünnepélynek volt színhelye pünkösöd vasarnapján a fehértemplomi főgymnázium. A volt tanulók, kik 10 év előtt ott tettek le az érettségi vizsgát, újra megjelentek régi otthonukban, hogy egyrészt lerójak kegyeletüket korán elhunyt volt tanáraik és tanulótsaikaik iránt, másrészt hogy eszményi feltogással parosult igaz lelkesedéssel ünnepeljék meg a várva vart viszontlátást. Tíz év előtt ifjú lelkesedéssel tavoztak, és most a férfi komolyságával jelentek meg, hogy köszönetüket fejezzék ki volt biraik, — egykori tanáraik előtt — a kik onzetlenül fáradoztak, hogy tanítványikaik a haza derék, hasznavehető polgáraiva neveljék. A volt tanítványok közül megjelentek: Kende Béla gazdasági főintéző Varadian, Dr. Kohn Emil verseczi gyak. orvos és neje, Schumichen Agoston ügyvédjelölt és Popovics Mátyás magantisztviselő Fehértemplom, Schlögl Fiala Adolf cs. és k. főhadnagy Komáromon, Dr. Vaszits Endre ügyvéd, neje és sógornője Nagybecskerek, Dr. Vidakovics Lajos, kororvos és neje Bozovicról. Távolmaradásukat kimentették: Dr. Bánhid Gábor törvényszéki jegyző Sopron, Dr. Barkányi Zoltán városi jegyző Szegeden, Kalkbrenner Antal főgymn. tanár Gyongyoson, Dr. Bartos (Kellermann) Árpád közsegi orvos Beresztócson és Nemcsik Aladar a Hazai tak. pénzt. tisztviselője Budapesten. Az ünnepély egy-egy mozzanata Oraviczan es Nagybecskereken ment végbe. Oraviczán Reitmunn Jakab koszoruzta meg Mateszeran Rezső sírját. Nagybecskereken pedig dr. Vaszits Endre koszoruzta meg Grets József tanár sírját. Mindkét helyen emlékbeszédet is mondtak. A főgymnázium igazgatójával előre megállapított programmal a gymnázium tanári szobájában gyülekeztek a vendégek, honnan d. e. 3/4 órákor a tanári karral együtt a rom. kath. templomba indultak, hol csendes misét hallgattak. A mise után a temetőbe indultak, hol dr. Kohn Emil mélyen megindító szivhez szóló emlékbeszédet mondott és megkoszoruzta iskola tarsai nevében boldogult Szőke Endre tanaruk és Vlaics Vazul kitünő tanulótsaruk sírját. A temetőből

visszatértek a gymnáziumba, hol Huzsik, Schelling és Haba tanárok kalauzolása mellett megtekintették az physikai, a természetrajzi- és az ifjusági könyvtárt. Délben a következő táviratot küldték Nátafalussy Kornél főigazgatónak Nagyvaradra: „Az 1893-ban érettségit tett ifjak a mai napon megjelentünk a fehértemplomi főgymnáziumban, hogy megünnepeljük érettségünk tizedik évfordulóját. Ez alkalommal megemlékeztünk apai jószágáról is és elhatároztuk, hogy Nagyságodnak nagyrabecsülésünket és mély tiszteletünket nyilvánítjuk.“ E táviratra a főigazgató következőleg válaszolt: „Főgymnáziumi igazgatóság! Fehértemplom. Kérem sziveskedjék az érettségi vizsgálat tizedik évfordulóját ünnepelő uraknak nagybecsű megemlékezésükért köszönetemet tolmácsolni, azon forró kívánság kíséretében, hogy Isten áldó kegyelme kísérje őket mindenkor életük utjain.“ Üdvözölő sorokat küldtek még Mészáros Lajos volt fehértemplomi, jelenleg eperjesi gym. tanár, Kalkbrenner Antal gyongyosi gym. tanár, Dr. Bánhid Gábor soproni törvényszéki jegyző és Dr. Barkányi Zoltán városi jegyző, Szegedről. Délután a társaság lefényképezte magát. Este fényes bankett volt, melyen részt vettek a főgymnázium igazgatója és a tanárok is feleségeikkel együtt. A 2-ik fogásnál felállott Bodnar György igazgató és költői hasonlattal esetelte a szülők és a tanárok aggodalmát, midőn vilaggá bocsátották azokat, a kik most mint férfiak tértek vissza. Aggodalmuk azonban felesleges volt, mert tanítványikaik czéltudatos törekvéssel biztos révbe jutottak. Továbbra is hazaszeretetre és vallásosságra buzdítja volt tanítványikaik és poharat emeli a fehértemplomi főgymnázium derék volt tanítványikaik egészségére. Az éljenzéssel fogadott gyönyörű beszéd után felállott Dr. Kohn Emil és meghatottan mondott köszönetet az igazgatónak és az egész tanári karnak azon lelkes buzgalomért, melylyel őket tanították és nevelték. Nekik köszönhetik, hogy az életben bizonyos eredményt tudtak elérni. Különösen tetszett beszédének azon része, melyben kijelentette, hogy a fehértemplomi főgymnáziumból kikerült tanulók csak egy nemzetet és egy vallást ismernek. A nemzet, a nagy magyar nemzet, a vallás pedig a hazaszeretet, melynek oltárán aldozni fognak utolsó leheletükig. Szép beszédet mondott még Dr. Schelling, Egyry Gyula tanár és Dr. Vaszits Endre becskereki ügyvéd. Az egész társaság emelkedett hangulatban mulatott egész reggelig. — n.

Előleges színházi jelentés és bérlet-hirdetés. Van szerencsém a nagyérdemű közönség becses tudomására hozni, hogy a „Budapesti Uj Színház“ teljes személyzetével és zenekarával előadásaim sorozatát a városligetben újonnan épült fedett szinkörben, kedden f. hó 9-én megkezdem. Megnyitó előadásul szíre kerül „Lotti ezredesei“ angol operett. A tarsulat névsora: Nők: Holéczy Ilona, hős. Lönyai Piroška, soubrett primadonna. Tábori Frida, soubrett énekes. Javor Ilonka, énekes. Erdős Alice, szende. Baracsi Rózsika, naiva. Bozóky Boriska, dr. anya. Halmay Kornélia, comica. Fekete Irénke, Rajz Irénke, ballerínák. Kövessy Ilona, Balogh Sandorné, Cs. Erdei Boriska, Abafy Terus, Székely Janka, Arday Vilma, kar- és segédszínésznők. Rajz Ödön, sugón. Radó Janka, pénztáros. Férfiak: Szalkay Lajos, operett bouffé, rendező. Rajz Ödön, jellel színész. Kovacs Lajos, hős, szerelmes. Gyarfás Ödön baritonista. Sz. Nagy Imre, tenorista. Virágh Ferencz, Bogyó Zsiga, komikusok. Kondor Ernő, szerelmes bonvivant. Baróthy Rezső. társalgási. Ligethy Géza, kar. nagy. Balogh Sándor, segédszínész. Szalkay Béla, titkár. Csillagh Benő, Marossy Sándor, Enessei Géza, Kálmán Dezső, Nagy Sándor, Fehér Ignác, kar- és segédszínész. 7 tagú zenekar; Klein Hermann, szertarnok 2 segéddel; Kádár Imre, ruhataros 2 segéddel. Műsor: Bob herczeg, Baba, Asszony regiment, Drótosot, Bajusz, Szobalany, Napfogyatkozás, Newyork szépe, Modell, Vesztá szuzek, Ninis, Báránykak, Vicze-admirális, Hoffmann meséi, Doktor ur, Őrnagy ur, Postasfú és hűga, Pillangó kisasszony, Almafia, Forgószél kisasszony, Ujfundlandi, Titkos rendőr, Halalos csönd, Monna Vanna, Cyrano Bergerac, Kurucz feja Dávid, Balatoni rege, Régi szerető, Fekete rigó, Flórika, szerelme, Csokonay vitéz Mihály. Bérlet-hirdetés. Nagyérdemű közönség! Fenti újdonságokra bérletet nyitok. Bérletárak: Oldal- és tam-lásszék 32 kor., korszék 24 kor. A bérlet esz-kozléssel Szalkai Bélát, titkáromat biztam meg.

ki személyesen teszi tiszteletét. Bérletet előjegyezni lehet özv. Kirchner J. urnő könyvkereskedésében. A n. é. közönség becses pártfogását kéri kiváló tisztelettel Szalkai Lajos, a bpesti ujszínház igazgatója.

Községi polg. leányiskolánk növekedési nagyban készülődtek a mult csütörtökön, hogy délután megtartsák az Adler-féle jégpinczében szokásos mulatságukat, melynek tiszta jövedelmét egy — polg. iskolát végzett — szegénysorsu leányka továbbképzésének előmozdítására fordították volna. Délután azonban oly esős, viharos idő állott be, hogy a mulatságot el kellett halasztani. Sok kedves gyermeki szemben jelentek meg a könnyek. A kis leányok azonban vigasztalódtak, midőn elhatározatott, hogy a mulatság jun. 18-án meg fog tartatni, A jó Istenkéhez mennyi sóhajtást küldenek, hogy adjon akkorra mosolygó nap-sugarat és jó időt.

Az évvizsga vizsgálatok. Versecz thjf. városi községi elemi iskoláiban a következő sorrendben fognak megtartatni. Junius 19. Péntek. Délelőtt: I. oszt. c) fiuk. Tanító Engel M. iskola széki tag Dr. Markovics Gy. II. oszt. c) fiuk. Tanító Wác F. i. sz. t. Adler M. III. oszt. c) fiuk. Tanító Schifnoszka E. i. sz. t. Ditsch P. IV. oszt. a) fiuk. Tanító Boiger K. i. sz. t. Hemberger B. — Délután: I. oszt. c) leányok. Tanító Börcsök J. i. sz. t. Gettmann J. II. oszt. c) leányok. Tanító Benedek J. i. sz. t. Presszinger A. — Junius 20. Szombat. Délelőtt: I. oszt. a) fiuk. Tanító Frank I. i. sz. t. Weifert F. I. oszt. b) fiuk. Tanító Grünvald B. i. sz. t. Seemayer F. II. oszt. a) fiuk. Tanító Schmitz V. i. sz. t. Hönic P. II. o. b) fiuk. Tanító Bedurán M. i. sz. t. Greszler Gy. — Délután: III. o. a) fiuk. Tanító Fertig K. i. sz. t. Raics Ly. III. o. b) fiuk. Tanító Michler K. i. sz. t. Dr. Szidon A. — Junius 21. Vasárnap. Délelőtt: A fiuk zenevizsgája. Zenetanító Daum O. i. sz. t. Weifert O. — Junius 22. Hétfő. Délelőtt: IV. o. b) fiuk. Tanító Milleker B. i. sz. t. Neukomm Gy. V. o. fiuk. Tanító Hlubovszky K. i. sz. t. Braichler F. VI. o. fiuk. Tanító Burghard J. i. sz. t. Dr. Demetrovics M. — Délután: I. o. a) leányok. Tanító Alvina M. nővér. i. sz. t. Hönic P. I. o. b) leányok. Tanító Augusztina M. nővér. i. sz. t. Adler M. II. o. a) leányok. Tanító Alkántana M. nővér. i. sz. t. Dr. Markovics Gy. II. o. b) leányok. Tanító Harlindis M. nővér. i. sz. t. Ditsch P. — Junius 23. Kedd. Délelőtt: III. o. a) leányok. Tanító Ermelinda M. nővér. i. sz. t. Hemberger B. III. o. b) leányok. Tanító Aeljutor M. nővér. i. sz. t. Neukomm Gy. III. o. c) leányok. Tanító Cassianna M. nővér. i. sz. t. Seemayer F. IV. o. a) leányok. Tanító Bonfilia M. nővér. i. sz. t. Müller O. — Délután: IV. o. b) leányok. Tanító Ritter K. k. a. i. sz. t. Rottler F. IV. o. c) leányok. Tanító Fortunata M. nővér. i. sz. t. Schröder K. V. és VI. o. leányok. Tanító Thiadildis M. nővér. i. sz. t. Neukomm Gyula. — Junius 24. Szerda. Délelőtt 9 órakor „Te Deum“ és bizonyítványok kiosztása. A vizsgák délelőtt 8 órakor, délután 2 órakor kezdődnek

A városi gyermekkert (városkertet) f. hó 10-én 1/2 órakor tartja évvizsga ünnepélyét, melyre a t. szülőket és gyermekbarátokat tisztelettel meghívja az igazgatóság.

Hivatalos órák. Városházunknál a hivatalos órák junius 1-től kezdve hétköznapokon d. e. 7-12-ig tartanak Vasárnap és ünnepnapokon 8-11-ig A városi adóhivatal csak annyiban különbözik, hogy aug. 1-16-ig d. e. 9-12-ig, és d. u. 3-5-ig lesznek a hivatalos órák. A rendőrfőkapitányi hivatalnál a hivatalos órák maradnak a régiek.

Felhívás sportkedvelőinkhez! A „verseczi tornaegyesület“ és a „verseczi korszolya egyesület“ tisztelettel tudatja a nagyérdemű közönséggel, hogy a kiállítás területén sporttelepet fog berendezni. Lesz télen kényelmes jégpálya, nyáron teniszpályák és másfajta labdajátékokra alkalmas hely. Felhívatnak tehát városunk és vidékünk sportkedvelői, hogy a nevezett egyesülettel minél tömegesebb belépésük által támogatni kegyeskedjenek. A teniszjátékokra jelentkezettek tudomásukra hozza az egyesület, hogy a pálya pár nap múlva átadatik a kozhasznalatnak. A labdarúgó társaságba is folyton vétetnek fel új tagok. Jelentkezéseket elfogad Zoffmann Sándor elnök.

Szerb színészet. A Hadzsi Antal igazgatása alatt álló állandó és a szerb nemzetiségi alapról subventionált színtársulat két évi távollét után városunkba érkezett és előadásait

tegnap szombaton kezdte meg Czvetics Milonak „A hatalmas Dusan czár“ című tragédiájával. A társulat csak minden másodnap játszik és körülbelül hat hétig fog tartózkodni városunkban. A régi ismert tagok közül szerepelni fognak Lukicsné, Markovicsné, Vaszilyevicsné, Vuicsné, Bakalovicsné, Dobrinovics, Lukics, Markovics, Szpatics, Dimics, Bakalovics stb. A társulat a „Párizs“ szálloda kerti helyiségében tartja előadásait.

Polgári iskolai tanárok gyűlése
Herkulesfürdön. Pünkösöd vasárnapján az orsz. polg. iskolai egyesület délvidéki körének tagjai Herkulesfürdön gyűltek össze, hogy a tanügyi reformszemeket, melyeket a kör kebeléből indultak ki, megvitassák és a közönség körében népszerűvé tegyék. Az ülésen Donszky Lukács, a karánsebesi polg. isk. igazgatója elnökolt, kinek indítványára táviratilag üdvözlőték Wlassics Gyula vallás- és közoktatásügyi minisztert. Nagy és beható vita tárgyat képezte az ülésen a tantervek revíziója, melyen az előadókon, Szörényi Benő karánsebesi és Szenes Adolf nagybecskereki tanárokon kívül még számosan vettek részt, többek között Mihalik Sándor orsovai igazgató, Deák Gyula resiczai, Pfeifer Mihály karánsebesi tanárok. A gyűlésen a tisztikart is megválasztották és elhatározták, hogy a következő évi közgyűlést Temesvárott fogják megtartani. A közgyűlés után bankett volt, a melyen számos felköszöntőt mondtak.

A himlőoltások a mai napon veszik kezdetüket és f. hó 29-ig terjedő időközben minden vasárnap és hétfőn délután 3-4 óraig a városháza nagy termében fognak a városi orvosok által eszközöltetni, mire a szülők figyelmét ezennel felhívjuk.

Házasságszerző arcképek. Óvatosan merem csak elmondani az alábbi históriát, bár minden részében megtörtént A szereplői versecziek, márhol csak a lányok, s azok esetleg megtéppázzák érte a fejemet, ha észre veszik, hogy elárultam a titkukat.

Azonban vigasztalva magamat azzal, hogy úgy sem lesz sokáig a dolog titok, az én részemről pedig senki sem tudja meg a neveket.

Ugy történt az eset, hogy két verseczi uri család hazafelé tartott hosszabb utazásból. Adva van két mama és két leány. A mamák Budapesten szerettek volna még végigvizitálni egy sereg ismerőst, a lányok azonban már türelmetlenkedtek. Epen annyit vártak be, hogy leányképeztessék magukat, azután kijelentették, hogy biz ők elindulnak magokban Verseczre. Reggel indul a gyorsvonat, délután otthon vannak; végtére nincs az ember vadak kozt, hogy az utat ne tehesse meg két magános leány!

A mamák nem kérték magukat sokáig, a két bakfis utnak indult.

Szegeden már négyen voltak. Két snájdig fiatal ember szállt be hozzájuk s kezdetét vette a szemlájék.

A fiatalok respektálták a leányok egyedül létét s még csak a vasuti ismeretséig sem haladtak — nem kis bosszuságára a két tüzes szemű elevenségnek.

Az idő azonban röpt. Egyszerre csak Verseczre érkeztek. Összekapkodták hamarosan a podgyászukat és kiszálltak.

A perronra érve a kisebbik felkiált:

— Hát az arcképek hol vannak?

— Az ám, az arcképek!

A fotografus a csomagot az utolsó pillanatban adta a kezükbe, azt már nem lehetett becsomagolni! úgy vitték külön magukkal.

Közben a vonat futyult, megindult, a két leány pedig kétségbeesve látta, hogy a fiatalemberek ugyancsak nézik a képeket.

Idehaza elbusultak még egy darabig a vesztéségen, de mekkora volt meglepetésük, mikor harmadnapra csomagot kap az egyik kis lány tiz arcképpel, az elveszett holmival. Kettő hiányzott, de jött helyette egy 8 oldalos levél. A fiatalemberek leirták, hogy a budapesti fotografustól megkapták az igen tisztelt, bájos Nagysád címét, ezennel visszaszolgáltatják a vasuton feledett tárgyat, a becsületet megtalálót illető jutalom előleges levonásával.

Azután bemutatattak levélileg egymast. Gavallér ember mindkettő, mamai nyelven nevezve jó „partie“. A kik engedélyt kérnek a látogatásra, szándékuk komoly, sőt a legkomolyabb Eddig van. A válasz is elment már, tartalma röviden ez: „szívesen látott vendégek lesznek.“

A két jó barátnővel azóta nem lehet birni. Titkolják ugyan az esetet, de nem sokáig, mert

ugyis nyilvánosságra kerül — esetleg két eljegyzés kapcsán. (Pity-palaty.)

A fürdés a téglaverőgödörökben — a városi rendőrkapitányság által kiadott rendelet szerint — büntetés terhe alatt tiltva van.

Szerkesztői levelezés.

Pity-palaty. Köszönjük. Intézkedtem, hogy kiadóhivatalunk állandóan küldje a munkatársi t. példányt. Üdvözlét.

Nyilttér.

Férfiak ingyen kapnak

olyan új találmányu orvosságot, mely az elvesztett erőt újra meghozza. Próbacsomagot s egy száz oldalos könyvet postán, jól becsomagolva, ingyen kapják mindazok, a kik érte irnak. Ez a legbamulatra méltóbb csodaorvosság, mely megmentett ezeket a kik fiatalkori kihágások folytán nemi bajokban, szifiliszben, valamint elvesztett férfierőben szenvednek. Ez okból elhatározta az intézet, hogy egy ingyen csomag orvosságot magyarázó könyvvel együtt mindenkinek ingyen küld. Ezzel a házi orvossággal a baj otthon gyógyítható, s mindazok, a kika fiatalkori kihágásokból származó nemi bajokban, szellemi elgyengülésben, vagy kronikus bajokban szenvednek, otthon gyógyíthatják magukat. Ez a gyógyszer közvetlenül azokra a szervekre hat, a hol a megerősödés szükséges, csodálatos eredménynyel gyógyítja az évek óta tartó betegségeket. Öreg, fiatal egyaránt irhat a State Medical Institutnak az alant jelzett címre, a honnan a csomagot rögtön elküldik. Az intézet leginkább azokat akarja megmenteni, akik kezelés céljából az otthonukat nem hagyhatják el. A próbacsomag megmutatja, hogy mily könnyen kigyógyíthatók ebből a rettenetes bajból otthon. Az intézet kivételt nem tesz. Mindenki irhat érte barhonnán magyarul, mire titoktartás mellett postafordultával egy ingyen csomag orvosságot kap magyarázó könyvvel együtt. Irjon még ma. A csomag olyan szépen be van csomagolva, hogy a tartalmát senki sem fogja megtudni. A levelet így kell címezni: State Medical Institute, 6903 Elektron Building, Fort Wayne, Ind, Amerika. A levelek mindig bérmentesítendőek.

Meghívó.

A verseczi áll. főreáliskola „Segítő egyesülete“ f. é. junius hó 14-én d. e. 10 órakor tartja meg a főreáliskola tanári szobájában 6-ik évi rendes közgyűlést, melyre van szerencsénk a t. tagokat ez uton meghívni.

TÁRGYSOROZAT:

1. A legutóbbi közgyűlés jegyzőkönyvének felolvasása és hitelesítése.
2. Alelnök jelentése.
3. Pénztáros jelentése, s a jövő évi költségeloirányzat bemutatása.
4. Könyvtáros jelentése,
5. Esetleges indítványok.

Ha a közgyűlés junius hó 14-én határozatképes nem volna, úgy junius hó 21-ére hivatalnák össze újból, a mikor is tekintet nélkül a megjelentek számára feltétlenül határozatképes lenne.

Versecz, 1903. junius hó 7-én.

Várhelyi Ferenc, s. k. Bauer Vogel Gyula s. k.
alelnök. jegyző.

Epilepsia.

A ki nyavalyatörésben, görcsökben s más idegbajokban szenved, kérje azon tuzetet, melyet ingyen és bérmentve küld meg Schwaben gyógyszerár, Frankfurt a. M.

Arlejtési hirdetmény.

Torontól megye törvényhatósága által jóváhagyott 34 kgy 1903 Z. községi képviselő testületi határozat értelmében Lajosfalva községében: egy községi iskola építése 15510 k. 69 f., község-ház kibővítése 4915 k. 89 f., jegyzői lak kibővítése és melléképületek építése 5486 k. 18 f. összesen 25912 k. 76 f. erejéig fogantatosítottak.

Felhívatnak mindazok, kik ezen munkálatot elvállalni óhajtnak, miként erre vonatkozó írásbeli ajánlatukat mátol számított 17 napon belül alólírott előljárásiánál annál is inkább adják be, mert később érkezett ajánlatok figyelembe vétetni nem fognak.

A tervek és költségvetések az előljárásiánál tekintetők be, vállalkozók kötelesek ajánlatukhoz az előírányzott összeg 5%-át készpénzben vagy értékpapirokban csatolni. Lajosfalva, 1903. évi junius hó 4-én.

Lajosfalva község előljárásiája.

Rózsnyói vasas gyógyfürdő és hidegvizgyógyintézet.

Rózsnyó, (Gömör-megye.)

Vasas-hidegvizgyógyfürdő, klimatikus gyógyhely.

Fekszik 400 méternyire a tenger színe felett, szelek ellen teljesen védett, kies fekvésű Csúcsomi völgyben, 1290 méter magas Pozsáló v. Okörhegy alján, a várostól 20 percnyire. Pormentes levegő, gondozott sétányok, villamos világítás, feltűnően olcsó árak, vasut, posta, távirtda állomás, a várossal telefon összeköttetés. — **Elő- és utó idényben 30% engedmény.** — Nagy kiránduló helyek: Dobsinai jégbarlang, agteleki csepkőbarlang, Szádellői völgy, Krasznahorka-Váraljai vár, stb. — Képes prospektussal és felvilágosítással készséggel szolgál

Dr. Hajesi Sándor, a fürdőigazgatóság:
Dr. Huerbach Lajos, Feymann László,
fürdő orvosok, fürdő-igazgató.

4238 szám. — 1903.

Hirdetmény.

A városi rendőrségnek 1903. évben szükséges egyenruha-szállításának biztosítására f. é. június hó 15-én d. e. 9 órakor a gazdasági hivatalban nyilvános árverés fog tartatni.

A szükséglet a következő: 4 gumiköpeny, 9 lovassági köpeny, 33 gyalogsági köpeny, 9 mente, 9 attila, 34 dolmány, 42 zubbony, 33 csizmanadrág, 9 kék nadrág, 42 nyári nadrág, 42 mellény, 42 nyakkravató, 42 sapka, 33 kalap, 42 kardbojt, 32 gyalogsági kard, 6 pár bőrkéztyű, 9 pár sarkantyú.

Az árverelő kötelesek a 4000 koronára előirányzott kikiáltási árak 10%-át készpénzben vagy óvakékképes értékpapírban az árlejtést vezető kezeihez bánatpénzként letenni.

Az előírt bánatpénzzel ellátott írásbeli ajánlatok az árlejtés megkezdéséig a polgármesteri hivatalnál nyújtandók be.

Az ajánlattevők kötelesek a szövetmintákat bemutatni hogy azok a szállítás odaitélésénél megbíráhatóak legyenek.

Az árlejtési feltételek és a szövetminták a városi gazdasági hivatalnál a rendes hivatalos órák alatt lesznek megtekinthetők.

Versecz város tanácsának 1903. évi május hó 22-én tartott üléséből.

polgármester szabadságon:
Koszirovits, főjegyző.

4254. szám — 1903.

Hirdetmény.

Ezennel közzéteszük, hogy Versecz város házi pénztárának és az ugyanott kezelt többi var. pénztáraknak és alapítványoknak 1902. évről szóló és Versecz város törvényhatósági birótságának f. é. május 27-én tartott közgyűlésében tárgyalta zárszámadása a vonatkozó 93 jkvi. — 4254. ikt. — 903. számú közgyűlési határozattal együtt f. é. június 3-tól kezdve 15 nap alatt vagyis f. é. június hó 17-ig bezárólag a vár. számvevősnél a szokott hivatalos órák alatt közzététel végett kitétik jogában állván az 1886 évi XXI t. cz. 8. §-a értelmében minden adózónak a fent érintett idő alatt az idézett közgyűlési határozat elleni fellebbezését a vár. tanácsnál írásban beadni.

Versecz, 1903. évi május hó 31-én.

polgármester szabadságon:
Koszirovics, főjegyző

Kérje

ingyen és bérmentve

illusztrált árjegyzékemet,
mely több mint 500
ábrát tartalmaz

Órák,

arany-, ezüst- és
hangszer-cikkekből.

Konrád János

óragyáros és kiviteli üzlet

BRÜX 295 sz. (Csehország.)

A vár. mérnöki hivataltól.

450 sz. — 1903.

Arlejtési hirdetmény.

Versecz thjf. város törvényhatósági bizottsága folyó évi április hó 27-én 84 szám alatti határozatával a kórház udvarán hülyék számára építendő helyiségek 2029 kor. 02 fill. költség keretén belül való építését elrendelvé, ezen munkálatok biztosítására ezennel zárt ajánlati versenytárgyalást hirdetek a következő feltételek mellett:

1. Az árlejtésben részt vehet minden magyar honpolgár, ki kellő szakképzettségét igazolni tudja.

2. Ajánlatok csakis az összmunkálatokra tehetők, s az 1 koronás bélyeggel ellátott sajtókezelő aláírt, lepecsételt ajánlatban világosan számokkal és betűkkel kiírandó azon árendemény vagy befűlítés, százalékban kifejezve, a mely mellett a költség szerinti munkálatok végzését ajánlattevő hajlandó elvállalni.

3. Az ajánlat mellé a költségelőirányzati összeg 5%-a készpénzben avagy óvadékképes értékpapírokban csatolandó.

4. 5%-o kamatpénz nélküli, valamint távirati avagy utólag beadott ajánlatok figyelembe nem vétetnek.

5. Vállalkozók tartoznak ajánlataikban világosan kijelenteni, hogy az általános és részletes feltételeket, valamint azok függelékait, a terveket és költségvetést ismerik és azt magukra kötelezőnek elismerik.

6. Az általános s részletes feltételek, valamint a tervek és költségvetések a városi mérnöki hivatalban a hivatalos órák alatt betekintethetők.

7. A zárt és pecséttel ellátott írásbeli ajánlatok ezen felirással: »Ajánlatok a versecz kórház udvarán hülyék számára építendő helyisé-

gek munkálataira« folyó év június hó 10-én délelőtt 11 óráig Versecz thjf. város tanácsához nyújtandók be.

8. A beérkezett ajánlatok ugyan akkor fognak az építészeti bizottságban felbontatni s tárgyalatni.

9. A város közönsége fenntartja magának a jogot, hogy az ajánlatok közül tetszése szerint válasszon.

Versecz, 1903. május 24-én.

a hivatal főnöke:

Szalay Lajos, vár. főmérnök.

2494 sz. 1903.

Hirdetmény.

A himlőoltásról szóló 1887 évi XXII. t. cz. alapján minden szülő, gyám és egyáltalában az, a kire gyermekgondozás bízva van, köteles, a mennyiben a gyermek a valódi himlőbetegségen át nem esett, azt annak első évében himlő ellen oltatni.

Az összes 1902. évben és 1903. évi március hó 1-ig született és még be nem oltott gyermekeknek beoltása f. é. június hó 7-től bezárólag június hó 29-ig terjedő időközben minden hét vasárnapi és hétfői napján délután 3-4 óráig a városház nagy termében fog eszközöltetni. Valamennyi szülő, gyámok és gyermekgondozók 2-100 korona pénzbüntetés terhe alatt felhivatnak, hogy a fentérintett időben született gyermekeiket a jelzett napokon és órákban beoltassák. A siker ellenőrzése céljából 8 nappal azután a fentemlített helyiségbe behozzák, vagy pedig az esetleg már megtörtént sikeres beoltásról valamely magánorvos bizonyítványát az oltó bizottságnak bemutatassák.

Rendőrkapitányság, Verseczen 1903. évi május hó 14-én.

Szekeres rendőrfőkapitány.

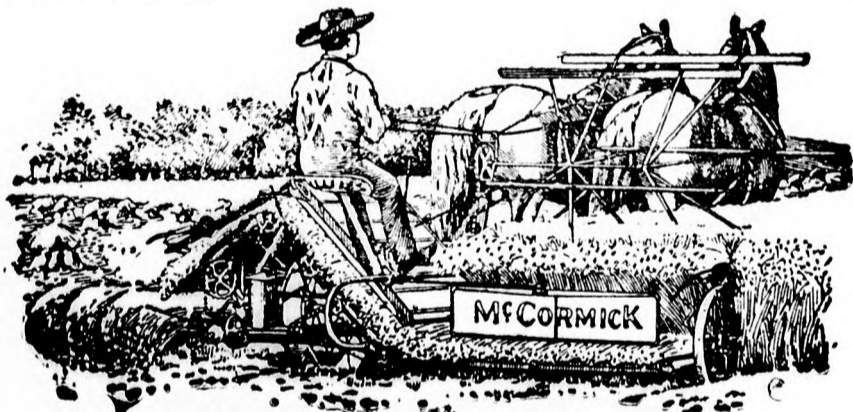
Mc. Cormick Harvesting Machine Company.

(Chicago-i aratógépgyár.)

KNECHT J. E., igazgató.

Budapest, V., Váci-út 30.

Katalógusok ingyen és bérmentve.

Felvilágosításokkal készséggel szolgálunk.

Gyártmányok: Kéveketőgép, „Daisy“ marokrakó aratógép, fűkaszalógép, szénagyűjtő gereblye és „Manilla“ kéveketőfonal gyártmányai.

Évi gyártmány 862.000 gép.

Képvisező: SEIDL GYULA.

Schicht-szappan

jegyek:

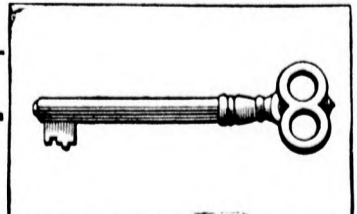
„szarvas“

„kulcs“

Legjobb, legkiadósabb, és azért a legolcsóbb szappan.

Tiszta minden ártalmas vegyülettől.

Mindenütt kapható.

Bevásárlásnál legjobban arra kell ügyelni, hogy minden darab szappan „Schicht“ nevet, és egyet a fentebbi védjegyekből visel.